

Kurs rozszerzony języka Python

Wykład 2.

Marcin Młotkowski

9 października 2019

Plan wykładu

- 1 Klasy i obiekty
- 2 Zmienne w programowaniu obiektowym
- 3 Wyjątki
- 4 Model obiektowy
 - Obiekty w Pythonie
 - Specjalne atrybuty obiektów
 - Obiekty jako kolekcje
 - Badanie stanu obiektu — refleksje

Plan wykładu

- 1 Klasy i obiekty
- 2 Zmienne w programowaniu obiektowym
- 3 Wyjątki
- 4 Model obiektowy
 - Obiekty w Pythonie
 - Specjalne atrybuty obiektów
 - Obiekty jako kolekcje
 - Badanie stanu obiektu — refleksje

Deklaracja klasy

Przykłady

```
class Figura:  
    """Pierwsza klasa"""  
    def __init__(self, x, y):  
        self.x = x  
        self.y = y
```

Definicja metody

```
class Figura, cd. definicji
```

```
...
```

```
def info(self):  
    print(self.x, self.y)
```

```
def zmien(self, x, y):  
    self.x = x  
    self.y = y
```

Tworzenie obiektów i wywołanie metod

Przykład

```
o = Figura(1, -1)
o.info()
o.zmien(2,3)
o.info()
```

Dziedziczenie

```
class Okrag(Figura):  
    """ Okrag """  
    def __init__(self):  
        self.x, self.y, self.r = 0, 0, 1  
  
    def info(self):  
        print('x = %i, y = %i, r = %i' % (self.x, self.y, self.r))
```

Wywołanie konstruktora z nadklasy

```
def __init__(self):  
    Figura.__init__(self, 2.0, 3.0)  
    ...
```

Metody wirtualne

Class Figura

```
def info(self):  
    ...  
def przesun(self, dx, dy):  
    self.info()  
    self.x, self.y = self.x + dx, self.y + dy  
    self.info()
```


Metody wirtualne

Class Figura

```
def info(self):  
    ...  
def przesun(self, dx, dy):  
    self.info()  
    self.x, self.y = self.x + dx, self.y + dy  
    self.info()
```

```
okrag = Okrag();  
okrag.przesun(10,15)
```

Wielodziedziczenie

```
class Samochod:  
    def naprzod(self):
```

```
class Okret:  
    def naprzod(self):
```

```
class Amfibia(Samochod, Okret):
```

Wielodziedziczenie

```
class Samochod:  
    def naprzod(self):
```

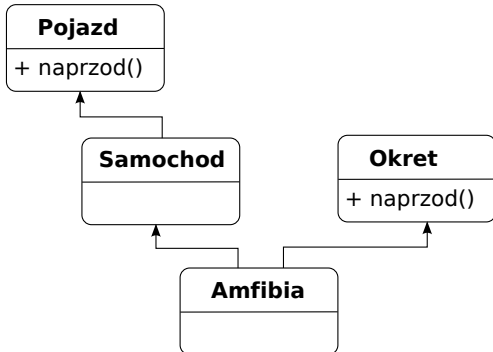
```
class Okret:  
    def naprzod(self):
```

```
class Amfibia(Samochod, Okret):
```

Zagadka

```
amf = Amfibia()  
amf.naprzod()
```

Rozwiązywanie konfliktów

Reguła

W głąb, od lewej do prawej

Równość obiektów

Operatory tożsamości obiektów

`is`

`is not`

Wartość None

```
isinstance(None, NoneType)
```

Wartość None

```
isinstance(None, NoneType)
```

```
if x is not None:
```

Plan wykładu

- 1 Klasy i obiekty
- 2 Zmienne w programowaniu obiektowym
- 3 Wyjątki
- 4 Model obiektowy
 - Obiekty w Pythonie
 - Specjalne atrybuty obiektów
 - Obiekty jako kolekcje
 - Badanie stanu obiektu — refleksje

Pola statyczne klasy

```
class Okrag:  
    pi = 3.1415  
    def __init__(self):  
        self.r = 2.71  
    def pole(self):  
        print("Pole okręgu = %i" % (Okrag.pi * self.r **2 ))
```

Pola statyczne klasy

```
class Okrag:  
    pi = 3.1415  
    def __init__(self):  
        self.r = 2.71  
    def pole(self):  
        print("Pole okręgu = %i" % (Okrag.pi * self.r **2 ))
```

Odwołanie do pól statycznych klasy

```
print(Okrag.pi)  
  
o = Okrag()  
print(o.pi)
```

Pola obiektu

```
class Okrag:  
    pi = 3.1415  
    self.x, self.y = 0, 0  
    def __init__(self):  
        self.x, self.y = 0, 0
```

Zmienne

Fakt 1.

Zmienne można dodawać dynamicznie

Zmienne

Fakt 1.

Zmienne można dodawać dynamicznie

Nowa zmienna modułu

```
modul.nowa_zmienna = 'Nowa zmienna'
```

Zmienne

Fakt 1.

Zmienne można dodawać dynamicznie

Nowa zmienna modułu

```
modul.nowa_zmienna = 'Nowa zmienna'
```

Nowa zmienna obiektu

```
o = Figura()  
o.nowe_pole = "Nowe pole"
```

Zmienne

Fakt 2.

Zmienne można usuwać dynamicznie

Zmienne

Fakt 2.

Zmienne można usuwać dynamicznie

Przykład

```
x = 'x'  
del x
```


Zmienne prywatne

Zmienną prywatną jest zmienna poprzedzona dwoma podkreśleniami i zakończona co najwyżej jednym podkreśleniem (dotyczy modułów i klas).

Np.

```
__zmiennaPrywatna
```

Metody statyczne i metody klasy

```
class Klasa:  
    @staticmethod  
    def dodawanie(a, b):  
        return a + b  
  
    @classmethod  
    def utworz(cls):  
        return cls()
```

Te metody mogą być wywoływane przez klasy i obiekty.

Czysta metoda klasy

```
class Klasa:  
    def dodawanie(a, b):  
        return a + b
```

Obiekt tej metody nie może wywołać.

Przykład z <https://realpython.com/blog/python>

`class` Pizza:

```
def __init__(self, ingredients):  
    self.ingredients = ingredients
```

```
@classmethod
```

```
def margherita(cls):  
    return cls(['mozzarella', 'tomatoes'])
```

```
@classmethod
```

```
def prosciutto(cls):  
    return cls(['mozzarella', 'tomatoes', 'ham'])
```

Plan wykładu

- 1 Klasy i obiekty
- 2 Zmienne w programowaniu obiektowym
- 3 Wyjątki**
- 4 Model obiektowy
 - Obiekty w Pythonie
 - Specjalne atrybuty obiektów
 - Obiekty jako kolekcje
 - Badanie stanu obiektu — refleksje

Wyjątki

- Mechanizm przepływu sterowania

Wyjątki

- Mechanizm przepływu sterowania
- Wyjątki to obiekty

Obsługa wyjątków

```
try:  
    f = open("plik"[10] + ".py", "r")  
except IOError:  
    print("Błąd wejścia/wyjścia")  
except IndexError as x:  
    print(x)  
except:  
    print("Nieznany wyjątek")  
finally:  
    f.close()
```


Klauzula `else`

```
try:  
    print 2/n  
except:  
    print("Nieudane dzielenie")  
else:  
    print("Udane dzielenie")
```

Zgłaszanie wyjątków

```
raise
```

```
raise RuntimeError("Stało się coś złego")
```

Plan wykładu

- 1 Klasy i obiekty
- 2 Zmienne w programowaniu obiektowym
- 3 Wyjątki
- 4 **Model obiektowy**
 - Obiekty w Pythonie
 - Specjalne atrybuty obiektów
 - Obiekty jako kolekcje
 - Badanie stanu obiektu — refleksje

Wszystko jest obiektem.

Klasy i nadklasy obiektów

Jak sprawdzić klasę obiektu

```
>>> type(5)
<type 'int'>
>>> x = 5
>>> x.__class__
<type 'int'>
```

Klasy i nadklasy obiektów

Jak sprawdzić klasę obiektu

```
>>> type(5)
<type 'int'>
>>> x = 5
>>> x.__class__
<type 'int'>
```

Jak sprawdzić nadklasę obiektu

```
<type 'int'>
>>> x = 5
>>> x.__class__.__bases__
(<type 'object'>, )
```

Uniwersalny obiekt

Obiekt uniwersalny: ma wszystkie pola i implementuje dowolną metodę.

Implementacja uniwersalnego obiektu

Implementacja klasy

```
class Uniwersalna(object):
```


Implementacja uniwersalnego obiektu

Implementacja klasy

```
class Uniwersalna(object):
```

Implementacja dostępu do atrybutów

```
def __getattr__(self, name):  
    print ("Odwołujesz się do atrybutu", name)  
    return self  
  
def __setattr__(self, name, val):  
    print ("Przypisanie %s wartości %s" % (name, val))
```

Implementacja uniwersalnego obiektu

Implementacja klasy

```
class Uniwersalna(object):
```

Implementacja dostępu do atrybutów

```
def __getattr__(self, name):  
    print ("Odwołujesz się do atrybutu", name)  
    return self  
  
def __setattr__(self, name, val):  
    print ("Przypisanie %s wartości %s" % (name, val))
```

Wszystkie metody

```
def __call__(self, *args):  
    print ("Wywołano metodę z argumentami", args)
```

Zadanie

Implementacja klasy wektorów `Vector`:

- operatory arytmetyczne

$$v1 = \text{Vector}([1, 0, 0])$$
$$v2 = \text{Vector}([0, 1, 0])$$
$$v3 = v1 + v2$$

- `str(Vector([0, 0, 1]))`: `<0, 0, 1>`
- `len(Vector([0, 0, 1]))`: `3`

Implementacja wektorów

```
class Vector:  
  
    def __init__(self, lista):  
        self.value = lista
```

Implementacja wektorów

```
class Vector:
```

```
    def __init__(self, lista):  
        self.value = lista
```

Implementacja dodawania

```
    def __add__(self, arg):  
        if self.__class__ <> arg.__class__ or  
            len(self.value) <> len(arg.value):  
            return None  
        res = Vector( [x + y for x, y in zip(self.value, arg.value) ] )  
        return res
```

Wykorzystanie

```
v1 = Vector([1, 0, 3])  
v2 = Vector([0, 2, 0])  
print (v1 + v2)
```

Inne standardowe metody

`__mul__` — mnożenie

`__sub__` — odejmowanie

`__div__` — dzielenie

`__mod__` — reszta z dzielenia

Tak zdefiniowane operatory zachowują standardowe priorytety.

Postać napisowa

```
>>> print (Vector([1,2,3]))  
<__main__.Vector instance at 0xb7eabdec>
```


Postać napisowa

```
>>> print (Vector([1,2,3]))  
<__main__.Vector instance at 0xb7eabdec>
```

```
class Vector  
    def __str__(self):  
        return '<' + ', '.join([str(x) for x in self.value]) + '>'
```

Postać napisowa

```
>>> print (Vector([1,2,3]))  
<__main__.Vector instance at 0xb7eabdec>
```

```
class Vector  
    def __str__(self):  
        return '<' + ', '.join([str(x) for x in self.value]) + '>'
```

```
>>> print(Vector([1,2,3]))  
<1, 2, 3>
```

Własności kolekcji

Pożądane cechy kolekcji

- Indeksowany dostęp do danych `k[4]`
- Obsługa poprzez iteratory `for-in`
- rozmiar kolekcji `len`

Dostęp indeksowany

Implementacja akcesorów w klasie Vector

```
def __getitem__(self, index):  
    return self.value[index]  
  
def __setitem__(self, index, value):  
    self.value[index] = value
```

Zastosowanie

```
>>> print(v1[k])  
>>> v1[k] = k
```

Pozostałe własności kolekcji

Usuwanie elementu za pomocą `del`

```
def __delitem__(self, index):  
    del self.value[index]
```

Pozostałe własności kolekcji

Usuwanie elementu za pomocą `del`

```
def __delitem__(self, index):  
    del self.value[index]
```

Długość kolekcji: `len`

```
def __len__(self):  
    return len(self.value)
```

Stan obiektu/modułu

- 'Napis'.__class__
- Figura.__doc__
- Figura.__dict__
- plik.__file__
- __name__

Słowniki symboli

Zmienne (oraz nazwy funkcji) w czasie działania programu są przechowywane w słowniku.

- `dir()`
- `__dict__`

Funkcja standardowa dir()

Co robi dir

Zwraca listę dostępnych nazw. Jeśli nie podano argumentu, to podaje listę symboli w lokalnym słowniku.

Funkcja standardowa dir()

Co robi dir

Zwraca listę dostępnych nazw. Jeśli nie podano argumentu, to podaje listę symboli w lokalnym słowniku.

```
>>> dir(Vector([1,2,3]))
```

```
['__add__', '__cmp__', '__delitem__', '__doc__', '__getitem__', '__init__',  
 '__len__', '__module__', '__setitem__', '__str__', 'iter', 'next', 'value']
```

```
>>> Vector([1,2]).__dict__
```

```
{'value': [1, 2, 3]}
```

Przydatność słowników

```
if 'nazwa' in obj.__dict__:  
    print(obj.nazwa)
```

```
if "__str__" in dir(obj):  
    print(str(obj))
```